

„Kedden, 1949. március 1-jén délután 4 órakor a telefonszolgálatot minden előzetes figyelmeztetés nélkül megszakították. Nagyon fontos üzleti ügyek megbeszélését kellett volna lefolytatnom más intézmények vezetőivel, amely így meghiúsult. Ma megtudtam, hogy a telefonszolgálat megszakítása a farsang miatt történt. Nyomatékosan kérem az ilyen, gyakran előforduló önkényes akciók és kikapcsolások megelőzését.” [AVTU 1949a].

Egy másik alkalommal [AVTU 1949b] kéri, hogy irodájának telefon-

száma szerepeljen a nyilvános telefonjegyzékben, mivel úgy érezte, hogy a külföldi kutatók, akik meg akarják látogatni őt Bécsben, szombati délutánonként és vasárnaponként nem tudnának vele kapcsolatba lépni – Leon Bécsben magánrezidenciaként az irodáját használta.

(A cikk befejező II. részét lapunk következő, 2000/1. számában közöljük.)

Biztonságtechnika az ezredfordulón

Ez volt a mottója a **IV. magyar műszaki biztonságtechnikai konferenciának**, amelyet ezúttal Budapesten az Agro Hotelben rendeztek meg október 19–20 között. Az előkészítő munkát a szakminisztériumok és főhatóságok vezetői által kijelölt szervezőbizottság a Műszaki Biztonsági Főfelügyelőség (MBF) irányításával végezte, míg a lebonyolítás a Dunagáz Rt. feladata volt.

A konferencia kiemelten kezelte az európai uniós csatlakozásunk szempontjából meghatározó jelentőségű, a műszaki biztonsági és a kapcsolódó környezetvédelmi irányelvekben és EN-szabványokban megfogalmazott követelmények, illetve az ezek alkalmazásával és érvényesítésével az EU-tagországokban szerzett tapasztalatok, valamint az e téren folyó hazai jogharmonizációs és szabványosítási munka eddigi eredményeinek és 2002-ig még elvégzendő feladatainak a bemutatását, mégpedig felkért, az illetékes hazai és külföldi (német, dán, osztrák és EU-) hatóságoknál és intézményeknél tevékenykedő szakértők tolmácsolásában. A plenáris ülésen és a három szekcióban elhangzott 66 előadás és korreferátum mintegy kétharmada sorolható e kiemelt és összetett témakörbe.

A nyomástartó berendezések szekciót uralta a november 29-étől már alkalmazható, de 2002. május 29-én kötelező érvénnyel hatályba lépő 97/23/EG sz. új irányelv, a PED, amely az egyes országokban érvényes előírásoktól eltérően csak a nyomástartó edények tulajdonságaira és minőségére vonatkozó követelményeket tartalmazza, de az üzemeltetés és az időszakos ellenőrzés szabályait nemzeti hatáskörbe utalja. A szakértők egyetértettek abban, hogy ez az új EU-irányelv a nyomástartó edények piacát nyitja fel Európában, de befolyásolja és igényesebbé teszi az időszakos vizsgálatokat, valamint a kötelező hatályba lépésig még számos kapcsolódó EN-szabványt is ki kell dolgozni, illetve jóvá kell hagyni.

A gázellátás és -forgalmazás szekcióban résztvevők – tekintettel az európai gázszolgáltató hálózat összefonódására – időszerűnek tartják a szigorú biztonsági követelményeket tartalmazó 98/30/EU sz. gáz irányelv bevezetését, továbbá – az európai gázszállító vállalatok közreműködésével kifejlesztett – a nagy nyomású gázvezetékek integritását megvalósító és fenntartó rendszer, a PIMS (Pipeline Integrity Management System) módszertani előírásainak az érvényesítését a tervezés, a vezetéképítés és üzemeltetés terén egyaránt.

A veszélyes anyagok tárolása és szállítása szekcióban az 1997. január 1-jétől hatályos és a szállítást szabályzó 94/55/EC sz. ADR, a 96/35/EC sz., a szállítás ellenőrzésre, valamint a 95/56/EC sz., a biztonsági tanácsadó kötelező alkalmazását

előíró irányelvek végrehajtásának tapasztalatairól számoltak be az előadók. Az ADR előírása szerint gyártott tank- és IBC-konténerek biztonságosak, amint ezt a Hungarocamion Rt.-ben elvégzett ütközésses és ejtési vizsgálatok, illetve nyomáspróbák eredményei is igazolták. – A gázpalackokra időközben megjelent új EN-szabványok és az év elején a 14/1999 sz. GM rendelettel hatályba léptetett új Gázpalack biztonsági szabályzat egyes előírásai nem egyeznek meg (például az alumíniumból gyártott palackok, a szelepek típusvizsgálata terén), ezért a szabályzat módosítását kezdeményezte az MBF. Tájékoztatást kaptak a résztvevők a veszélyes hulladékról szóló 102/1996. sz. kormányrendelet legfontosabb előírásairól, a nagy térfogatú üzemanyag-tároló tartályok CH-emissziójának mértékéről és az alkalmazott mérési módszerekről, valamint a dupla falú (fenekű) tárolótartályok falközi terét kitöltő száraz levegő, vagy nitrogén nyomásváltásának folyamatos mérésén alapuló, környezetbarát szivárgásfigyelő rendszerekről.

Az ipari balesetek és katasztrófák megelőzése szekciót uralta az 1997 februárjában életbe léptetett 96/82/EC sz. Severo-2 irányelv és az ezzel harmonizáló – hazánk által is már ratifikált – ENSZ/EGB helsinki egyezmény, amely az ipari balesetek országhatáron túli hatásáról szól. Bár a Severo-2 irányelv lényegében a veszélyes anyagokkal dolgozó, már meglévő illetve újonnan létesítendő vállalatokat érinti elsődlegesen, és a szükséges jogszabályok kidolgozása már folyamatban van, mégis a műszaki-gazdasági feltételek megteremtésének időigénye miatt az irányelv bevezetése hazánkban – a BM szakértői szerint – csak 2005. január 1-jével várható.

Egy-egy szekció foglalkozott a veszélyes berendezések gyártásának, szerelésének az új EN-szabványok előírásaival támogatott minőségbiztosítási és műszaki biztonsági felügyeletének hazai helyzetével, a régít felváltó új előírások nyomán – legalább is átmenetileg – jelentkező joghézagok okozta gondokkal, illetve az e témakörökben jártas szakemberek képzésének és továbbképzésének hazai lehetőségeivel és terveivel.

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy a mintegy 300 fő részvételével és külföldi szakértők bevonásával megrendezett konferencia megfelelő helyzet- és jövőképet adott a céltudatosan kiválasztott és az európai uniós csatlakozásunk szempontjából időszerű műszaki biztonsági témakörökről. Mindezekről a jelen nem lévő érdeklődőket is kielégítően tájékoztatja az előadásokat tézisszerűen összefoglaló konferencia-kiadvány.

Lehofer Kornél